

Hurdal kommune

Plan og utvikling

Norges vassdrags- og energidirektorat,
Konsesjonsavdelingen

Sendes pr. epost: nve@nve.no

Vår ref	Deres ref:	Saksbehandler	Dato
2012/606-5		Odd Sverre Buraas	20.09.2012

Søknad om konsesjon for uttak av vann fra Hurdalssjøen til Ullensaker vannverk - høringsuttalelse fra Hurdal kommune

Hurdal kommunestyre har i sitt møte 19.09.2012 behandlet ovennevnte sak og har fattet følgende vedtak:

«

Kommunestyrets vedtak 19.09.2012

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt søknad fra Ullensaker kommune om tillatelse til vannuttak for Ullensaker vannverk fra Hurdalssjøen og har sendt denne på høring til berørte kommuner.

Hurdal kommunestyre uttaler følgende til konsesjonssøknaden og NVE's behandling:

1. Hurdal kommune er positiv til at det gis konsesjon for drikkevannsuttak fra Hurdalssjøen på følgende vilkår:
 - Drikkevannsuttak skal skje innenfor reguleringshøyder og manøvreringsreglement som til enhver tid er fastsatt for kraftproduksjon.
 - Drikkevannsuttak skal skje uten at det fastsettes særskilte klausuler som begrenser bruken av Hurdalssjøen/Hurdalvassdraget og tilliggende arealer utover det som fastsatt i gjeldende lover og forskrifter og vedtak hjemlet i disse.
 - Drikkevannsuttak skal skje uten at dette medfører endringer for landskap og biologisk mangfold i sjø/vassdrag og vassdragsnære områder.
 - Drikkevannsuttak skal skje uten at dette betinger innskjerpede krav til råvannskvaliteter utover vannforskriftens krav til «god» eller bedre vannkvalitet.
2. Hurdal kommune ber om at NVE i forbindelse med behandlingen av søknaden fra Ullensaker kommune også sørger for å avklare formell status for manøvreringsreglementet for Hurdalssjøen og hva slags innhold dette reglementet skal ha. Det vises til NVE's brev i oktober 1996 med forslag til manøvreringsreglement på høring, Hurdal kommunestyres høringsuttalelse av februar 1997 og at det enda ikke foreligger noen avgjørelse fra NVE i saken.

Postadresse
Minneåsvegen 3
2090 Hurdal
E-post: postmottak@hurdal.kommune.no

Besøksadresse
2090 Hurdal

Telefon
63 92 01 00
Telefaks
63 98 73 45

Bank
7874 05 61323
Org.nr
939 780 777

3. Hurdal kommune er spesielt bekymret for den situasjon som vil oppstå i tørre år med lav vannstand. Manøvreringsreglementet for Hurdalssjøen og tilliggende reguleringsmagasiner må skjerpes som følge av uttak av drikkevann, slik at en i størst mulig grad unngår at sjøen tappes ned med påfølgende store skadevirkninger, spesielt sommerstid.»

Utskrift av saken følger vedlagt.

Saksdokument 8 i kommunestyresaken «Sak 2/97 i Hurdal kommunestyre av 05.02.1997 – Manøvreringsreglement for Hurdalssjøen m.fl. – forslag fra Glommens og Laagens Brukseierforening» følger også vedlagt.

Med hilsen

Odd Sverre Buraas
Sektorleder Plan og utvikling

Arkivref: 2012/606-2

Saksbehandler:
Odd Sverre Buraas

Saksnr	Utvalg	Møtedato
12/29	Plan- og næringsutvalget	11.09.2012
12/82	Kommunestyre	19.09.2012

HØRING - Søknad om konsesjon for uttak av vann fra Hurdalssjøen til Ullensaker vannverk - Nannestad kommune, Akershus

Dokumenter i saken

1. Høringsbrev av 07.06.2012 fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).
2. Konsesjonssøknad - Vannuttak fra Hurdalssjøen til Ullensaker vannverk. Februar 2012.
3. Oversiktskart.
4. Plantegning.
5. Ullensaker vannverk - vurdering av hydrologiske konsekvenser av planlagt tiltak. Rapport Sweco 09.02.2010.
6. Avtale om godtgjørelse for tapt kraftproduksjon som følge av vannuttak fra Hurdalssjøen.
7. Avtale om VA mellom Nannestad og Ullensaker kommuner.
8. Sak 2/97 i Hurdal kommunestyre av 05.02.1997 – Manøvreringsreglement for Hurdalssjøen m.fl. – forslag fra Glommens og Laagens Brukseierforening.

Alle dokumenter følger som vedlegg til saken – dokumentene 1 - 7 finnes også på NVE's hjemmeside: <http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Andre-vassdragsinngrep/?soknad=6361&type=19>

Saksopplysninger

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt søknad fra Ullensaker kommune om tillatelse til vannuttak for Ullensaker vannverk fra Hurdalssjøen.

Søknaden gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8 og skal behandles av NVE i samsvar med reglene i lovens kap. 3. Søknaden med alle vedlegg – jfr, dokumentoversikten ovenfor - er lagt ut til offentlig

ettersyn med høringsfrist 20.09.2012. I søknaden er tiltaket – inkludert en vurdering av fordeler og ulemper – nøyaktig beskrevet. Søkers sammendrag av søknaden er gjengitt nedenfor:

«Sammendrag

Ullensaker kommune ønsker å benytte vann fra Hurdalssjøen som drikkevann i det planlagte Ullensaker vannverk. Vannuttaket vil berøre Hurdalssjøen og Andelva i Nannestad og Eidsvoll kommuner.

Hurdalssjøen er i dag utnyttet til kraftproduksjon og reguleres mellom selvpålagte grenser for LRV og HRV på hhv. 172,69 og 176,29. Sagdammen i Andelva demmer opp den øvre delen av Andelva.

Ved oppstart i 2014 vil vannbehovet være på 5 mill. m³ pr. år tilsvarende et gjennomsnitt på ca. 13.700 m³/døgn eller 0,16 m³/s. Behovet for vannuttak er deretter antatt å øke med 1,5-2 % pr. år til et midlere årlig vannuttak i 2060 på 8,2 mill. m³, noe som tilsvarer et gjennomsnittlig uttak på ca. 22.500 m³/døgn eller 0,26 m³/s. Vannverket vil dimensjoneres for en rentvann produksjon på 40.000 m³/d med tanke på maksdøgn situasjon og samtidig reservevann på 6.000 m³/d til Nedre Romerike Vannverk.

Det planlagte uttaket vil utgjøre fra 1,5 % (år 2014) til maksimalt 4 % (maksdøgn inkludert reservevann år 2060) av det totale tilsiget til Hurdalssjøen og vil ikke gi synlige effekter på vannføringen i Andelva eller vannstanden i Hurdalssjøen. Det marginale uttaket av vann vil i liten grad påvirke manøvreringen og bruken av Hurdalssjøen som reguleringsmagasin.

Den sør-vestredelen av Hurdalssjøen er avmerket som den viktige naturtypen evjer, bukter og viker etter DN-håndbok 13 med verdi svært viktig. Særlig den sørlige bukten har plantesamfunn som kjennetegnes for områder med større mudderflater, samt arter som står i vann i beskyttede bukter. Den rødlistede arten firling (sterkt truet på norsk rødliste) er funnet ved strandkanten ved Tangen. Vannuttaket vil ikke medføre så store endringer i vannstanden at naturtypen og vannvegetasjonen vil bli påvirket.

Den sørvestre bredden av Hurdalssjøen har også funksjon som raste- og yngleområde for en rekke ande- og vadefugler om våren, sommeren og høsten, siden de beiter på de store mudderbankene som blir tilgjengelige ved lave vannstander. Det er blant annet registrert makrellterne og skjeand som er oppført som sårbar på den norske rødlisten og toppdykker, hettemåke, storspove, vipe og stjertand som alle er oppført som nær truet på den norske rødlisten.

For øvrig vil tiltaket ha liten konsekvens for miljø og samfunn.

Som avbøtende tiltak vil anleggsarbeidet i Hurdalssjøen gjøres på en tid av året som medfører minst mulig forstyrrelser for fugl og friluftsliv.

Det er planlagt et inntak på 35 meters dyp i Hurdalssjøen ca. 450 meter fra land nordøst for Huldraheim ved Hurdalssjøens sørøstre bredde. Herfra vil det gå en inntaksledning inn til en pumpestasjon ved Huldraheim. Det vil bli sendt en egen søknad om tillatelse til å anlegge inntaksledningen. På strekningen der inntaksledningen legges, fra sjøen og inn til pumpestasjonen på Huldraheim, vil vannvegetasjonen bli fjernet i et belte på ca. 12-15 meter der rørledningen skal graves ned og 1,5 meter der den skal legges oppå bunnen. Den registrerte forekomsten av den rødlistede arten firling vil ikke bli berørt av dette tiltaket, men det vil sommeren 2012 bli foretatt en nærmere kartlegging av arten firling og bunndyrfaunaen i mudderbankene hvor overføringsledningen til Ullensaker kommune vil bli lagt «.

Reguleringsmagasinet vil bli benyttet uavhengig av vannuttaket til vannverket, men ved lave tilsig vil vann til vannforsyning ha prioritet foran kraftproduksjon. Det er inngått en avtale mellom Ullensaker kommune og kraftprodusentene GlommaKraftproduksjon AS / Hafslund Produksjon AS vedrørende godtgjørelse for tapt kraftproduksjon som følge av vannuttak fra Hurdalssjøen. Glommens og Laagens Brukseierforening har ansvar for reguleringen av Hurdalssjøen og vil således følge opp avtalen.

For ytterligere informasjon om søknaden vises det til saksdokumentene.

Saksvurderinger

Rådmannen viser til at alt vannuttak fra Hurdalssjøen med tilhørende regulering vil påvirke miljøforhold og aktiviteter i tilknytning til både Hurdalssjøen og Hurdalvassdraget for øvrig og ser det som naturlig at Hurdal kommune avgir en høringsuttalelse.

Reguleringen av Hurdalssjøen er gammel og konsesjonsfri. I 1905 ble det ved Kronprinsregentens resolusjon gitt tillatelse til en ytterligere senking av sjøen med 60 cm. Dette skjedde før vassdragsregulering ble lovregulert og det har derfor vært en fri reguleringshøyde på 3,6 meter siden 1905. I forbindelse med eierskifte av damanlegg har NVE i 1996 likevel bedt den nye regulanten - Glommens og Laagens Brukseierforening – om å utarbeide et manøvreringsreglement som uttrykker den praktiserte reguleringen. NVE sendte dette forslaget til manøvreringsreglement på høring samme år og ba om kommentarer. Hurdal kommunestyre vedtok en uttalelse i møte 05.02.1997 som ble oversendt NVE – utskrift av denne saken følger som vedlegg til. Rådmannen vil påpeke at det ikke foreligger noen avgjørelse fra NVE i denne saken, men vil samtidig vise til de hensynene som Hurdal kommune har vektlagt i sin uttalelse i 1997. Etter rådmannens vurdering er det i stor grad de samme hensynene som gjelder i dag og ser det derfor som viktig at NVE i forbindelse med behandlingen av søknaden fra Ullensaker kommune også sørger for å avklare formell status for manøvreringsreglementet og hva slags innhold dette reglementet skal ha.

Rådmannen har forstått søknaden om drikkevannsuttak slik at uttaket skal skje innenfor gjeldende reguleringshøyder og reguleringspraksis og at dette er fastlagt gjennom avtale som er inngått mellom Ullensaker kommune og kraftprodusentene. Rådmannen vil likevel anbefale at NVE setter et tydelig vilkår i en eventuell tillatelse at uttak av drikkevann skal skje innenfor rammene av det til enhver tid gjeldende manøvreringsreglement.

Arealbruken langs Hurdalssjøen består av skog-/natur- og friluftsområder, jordbruk, næringsliv i form av institusjoner/reiselivsbedrifter, noe hyttebebyggelse, litt spredt boligbebyggelse, friområder og vernede naturområder. Bruken av selve Hurdalssjøen er sterkt preget av friluftsliv (både sommer og vinter), vannaktiviteter, båtliv, fiske. Kommuneplanen for Hurdal – vedtatt i juni 2010 – synliggjør dagens arealbruk og legger opp til å utvikle denne. Viktige hensyn som må vektlegges ved NVE's behandling av konsesjonssøknad og manøvreringsreglement vil derfor være landskap, biologisk mangfold, friluftsliv, båtliv, jordbruk, skogbruk, fiskeforvaltning, reiselivsnæring og eksisterende bebyggelse.

Rådmannen vil videre påpeke at mesteparten av arealet i Hurdal ligger i nedbørfeltet for Hurdalvassdraget. Hurdalssjøen/Hurdalvassdraget er svært viktig for Hurdal kommune og kommunestyret har i vedtatt kommuneplan lagt vekt på å finne en god balanse mellom miljøhensyn og utbygging av nye bolig-/næringsområder. I kommuneplanen er det prioritert utbygging til bolig og næring i Hurdal sentrum (Torget) og i grendesenteret Rustad – på vestsiden av Hurdalssjøen. Det er dessuten avsatt et område for næring på østsiden av Hurdalssjøen som en utvidelse av eksisterende aktivitet tilknyttet institusjoner/reiseliv.

I forhold til eksisterende bruk av Hurdalssjøen og tilliggende areal, og planlagt utvikling i kommuneplanen, er det svært viktig for Hurdal kommune at etableringen av et drikkevannuttak i Hurdalssjøen ikke medfører særskilte endringer i rammebetingelsene for bruken av sjø/vassdrag og arealer.

Rådmannen viser til at NVE med hjemmel i vannressursloven (§ 26) kan sette vilkår for en konsesjon:

«I konsesjonen kan det settes vilkår for å motvirke skader eller ulemper for allmenne eller private interesser. Det skal legges vekt på å fremme sikkerhet mot skade på mennesker, miljø eller eiendom, sikre en best mulig landskapsmessig tilpasning og å opprettholde det naturlige liv i vassdraget.»

Etter rådmannens oppfatning er det grunnlag for at NVE i en eventuell tillatelse bør sette tydelige vilkår om at

- Drikkevannsutttak skal skje innenfor reguleringshøyder og manøvreringsreglement som til enhver tid er fastsatt for kraftproduksjon.
- Drikkevannsutttak skal skje uten at det fastsettes særskilte klausuler som begrenser bruken av Hurdalssjøen/Hurdalsvassdraget og tilliggende arealer utover det som fastsatt i gjeldende lover og forskrifter og vedtak hjemlet i disse.
- Drikkevannsutttak skal skje uten at dette medfører endringer for landskap og biologisk mangfold i sjø/vassdrag og vassdragsnære områder.
- Drikkevannsutttak skal skje uten at dette betinger innskjerpede krav til råvannskvaliteter utover vannforskriftens krav til «god» eller bedre vannkvalitet.

Konklusjon

Rådmannen anbefaler kommunestyret å vedta en høringsuttalelse som anbefaler NVE å gi tillatelse til konsesjon for drikkevannsutttak fra Hurdalssjøen, forutsatt at det settes vilkår som beskrevet i saksvurderingen.

Rådmannens innstilling:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt søknad fra Ullensaker kommune om tillatelse til vannuttak for Ullensaker vannverk fra Hurdalssjøen og har sendt denne på høring til berørte kommuner.

Hurdal kommunestyre uttaler følgende til konsesjonssøknaden og NVE's behandling:

1. Hurdal kommune er positiv til at det gis konsesjon for drikkevannsutttak fra Hurdalssjøen på følgende vilkår:
 - Drikkevannsutttak skal skje innenfor reguleringshøyder og manøvreringsreglement som til enhver tid er fastsatt for kraftproduksjon.
 - Drikkevannsutttak skal skje uten at det fastsettes særskilte klausuler som begrenser bruken av Hurdalssjøen/Hurdalsvassdraget og tilliggende arealer utover det som fastsatt i gjeldende lover og forskrifter og vedtak hjemlet i disse.
 - Drikkevannsutttak skal skje uten at dette medfører endringer for landskap og biologisk mangfold i sjø/vassdrag og vassdragsnære områder.
 - Drikkevannsutttak skal skje uten at dette betinger innskjerpede krav til råvannskvaliteter utover vannforskriftens krav til «god» eller bedre vannkvalitet.
2. Hurdal kommune ber om at NVE i forbindelse med behandlingen av søknaden fra Ullensaker kommune også sørger for å avklare formell status for manøvreringsreglementet for Hurdalssjøen og hva slags innhold dette reglementet skal ha. Det vises til NVE's brev i oktober 1996 med forslag til manøvreringsreglement på høring, Hurdal kommunestyres høringsuttalelse av februar 1997 og at det enda ikke foreligger noen avgjørelse fra NVE i saken.

Saksprotokoll i Kommunestyre - 19.09.2012

Plan- og næringsutvalgets behandling 11.09.2012

Iver Solsrud, SP fremmet forslag til følgende tillegg til rådmannens innstilling:

«Hurdal kommune er spesielt bekymret for den situasjon som vil oppstå i tørre år med lav vannstand. Manøvreringsreglementet for Hurdalssjøen og tilliggende reguleringsmagasiner må skjerpes som følge av uttak av drikkevann, slik at en i størst mulig grad unngår at sjøen tappes ned med påfølgende store skadevirkninger, spesielt sommerstid.»

Rådmannens innstilling, med foreslått tillegg fra Iver Solsrud, ble enstemmig vedtatt.

Plan- og næringsutvalgets innstilling 11.09.2012

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt søknad fra Ullensaker kommune om tillatelse til vannuttak for Ullensaker vannverk fra Hurdalssjøen og har sendt denne på høring til berørte kommuner.

Hurdal kommunestyre uttaler følgende til konsesjonssøknaden og NVE's behandling:

1. Hurdal kommune er positiv til at det gis konsesjon for drikkevannsuttak fra Hurdalssjøen på følgende vilkår:
 - Drikkevannsuttak skal skje innenfor reguleringshøyder og manøvreringsreglement som til enhver tid er fastsatt for kraftproduksjon.
 - Drikkevannsuttak skal skje uten at det fastsettes særskilte klausuler som begrenser bruken av Hurdalssjøen/Hurdalsvassdraget og tilliggende arealer utover det som fastsatt i gjeldende lover og forskrifter og vedtak hjemlet i disse.
 - Drikkevannsuttak skal skje uten at dette medfører endringer for landskap og biologisk mangfold i sjø/vassdrag og vassdragsnære områder.
 - Drikkevannsuttak skal skje uten at dette betinger innskjerpede krav til råvannskvaliteter utover vannforskriftens krav til «god» eller bedre vannkvalitet.
2. Hurdal kommune ber om at NVE i forbindelse med behandlingen av søknaden fra Ullensaker kommune også sørger for å avklare formell status for manøvreringsreglementet for Hurdalssjøen og hva slags innhold dette reglementet skal ha. Det vises til NVE's brev i oktober 1996 med forslag til manøvreringsreglement på høring, Hurdal kommunestyres høringsuttalelse av februar 1997 og at det enda ikke foreligger noen avgjørelse fra NVE i saken.
3. Hurdal kommune er spesielt bekymret for den situasjon som vil oppstå i tørre år med lav vannstand. Manøvreringsreglementet for Hurdalssjøen og tilliggende reguleringsmagasiner må skjerpes som følge av uttak av drikkevann, slik at en i størst mulig grad unngår at sjøen tappes ned med påfølgende store skadevirkninger, spesielt sommerstid.

Kommunestyrets behandling 19.09.2012

Plan- og næringsutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak 19.09.2012

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt søknad fra Ullensaker kommune om tillatelse til vannuttak for Ullensaker vannverk fra Hurdalssjøen og har sendt denne på høring til berørte kommuner.

Hurdal kommunestyre uttaler følgende til konsesjonssøknaden og NVE's behandling:

1. Hurdal kommune er positiv til at det gis konsesjon for drikkevannsuttak fra Hurdalssjøen på følgende vilkår:
 - Drikkevannsuttak skal skje innenfor reguleringshøyder og manøvreringsreglement som til enhver tid er fastsatt for kraftproduksjon.

- Drikkevannsuttak skal skje uten at det fastsettes særskilte klausuler som begrenser bruken av Hurdalssjøen/Hurdalsvassdraget og tilliggende arealer utover det som fastsatt i gjeldende lover og forskrifter og vedtak hjemlet i disse.
 - Drikkevannsuttak skal skje uten at dette medfører endringer for landskap og biologisk mangfold i sjø/vassdrag og vassdragsnære områder.
 - Drikkevannsuttak skal skje uten at dette betinger innskjerpede krav til råvannskvaliteter utover vannforskriftens krav til «god» eller bedre vannkvalitet.
2. Hurdal kommune ber om at NVE i forbindelse med behandlingen av søknaden fra Ullensaker kommune også sørger for å avklare formell status for manøvreringsreglementet for Hurdalssjøen og hva slags innhold dette reglementet skal ha. Det vises til NVE's brev i oktober 1996 med forslag til manøvreringsreglement på høring, Hurdal kommunestyres høringsuttalelse av februar 1997 og at det enda ikke foreligger noen avgjørelse fra NVE i saken.
 3. Hurdal kommune er spesielt bekymret for den situasjon som vil oppstå i tørre år med lav vannstand. Manøvreringsreglementet for Hurdalssjøen og tilliggende reguleringsmagasiner må skjerpes som følge av uttak av drikkevann, slik at en i størst mulig grad unngår at sjøen tappes ned med påfølgende store skadevirkninger, spesielt sommerstid.